

ZÁKLADY PROROCTVA

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Iz 6,6–8; 1Moj 3,21–24; Ezech 1,4–14; Zj 4,1–11; 4Moj 2,3–25; Iz 14,12–14

ÚVODNÝ TEXT

**Potom som počul hlas Pána, ktorý povedal: „Koho mám poslať, kto ta pôjde?“
Povedal som: „Hľa, tu som, pošli mňa!“ (Iz 6,8)**

Božie právo vládnuť vesmíru vychádza z toho, že je Stvoriteľom všetkých vecí (Zj 4,11) a tiež z Jeho charakteru. Práve pri poznávaní Božieho spravodlivého charakteru začíname chápať, že hriechne ľudské bytosti nedosahujú Božiu slávu (Rim 3,23) a čo je toho príčinou.

Tento týždeň sa budeme hlbšie venovať videniu o trónnej sále. Budeme uvažovať o tom, aký vzťah má ľudstvo k svätému Bohu a ako nás Kristova obeť obnovuje a približuje k trónu. Boh nás plánuje obnoviť nielen ako jednotlivcov, ale aj ako celé ľudské pokolenie. Túži, aby sme ostatnému stvoreniu opäť zjavovali Jeho slávu. Pri štúdiu Písma môžeme nájsť dôležité stopy, ktoré nám pomôžu pochopiť vysoké povolanie, ktoré nám Boh zveril. Áno, nám, ľuďom, ktorí síce boli mŕtvi vo svojich hriechoch, ale vďaka Božej milosti sme dostali odpustenie a vykúpenie.

Ľudská vzbura bude definitívne a navždy ukončená. A nielen to. Boží milujúci charakter, Jeho sebazaprenie a sebaobetovanie, budú žiariť ešte jasnejšie než v Jeho pôvodnom pláne pre ľudstvo. Boh nikdy nezamýšľal, aby ľudstvo padlo do vzbury a hriechu. Vďaka krížu sa však mohol Boží milujúci charakter prejaviť vskutku pozoruhodným spôsobom.

OSNOVA LEKCIE

Siedma lekcia nášho štúdia nám pripomenie dôležité prorocké poslanstvo vyjadrené obrazom Božieho trónu v nebi. Na pozadí jeho dôležitého miesta v knihe Zjavenie sa nachádza množstvo starozmluvných textov, ktoré pomôcú takýchto obrazov pomáhať čitateľom pochopiť Božiu svätosť, našu hriechosť, vzburu, ale aj nádej a riešenie pre hriešnikov.

- Iz 6,6–8: Boží trón, naša hriechosť a naša nevyhnutnosť očistenia (nedeľa)
- 1Moj 3,21–24: Cherubi ako symbol Božej blízkosti a nádeje (pondelok)
- Ezech 1,4–14: Cherubi na tróne ako pripomenieka Božej svätosti (utorok)
- Ezechiel 1; Zj 21,12.13: Všetky bytosti priťahované k Božiemu trónu (streda)
- Ezech 28,11–17; Iz 14:12-14: Cherubov pád a víťazstvo Baránka (štvrtok)

„TU SOM, POŠLI MŇA!“

“Priletel ku mne jeden zo serafov, v ruke mal žeravý uhlík, ktorý vzal kliešťami z oltára. Dotkol sa mi perí a povedal: „Hľa, toto sa dotklo tvojich perí, zmizla tvoja vina a tvoj hriech je odstránený.“ **“Potom som počul hlas Pána, ktorý povedal: „Koho mám poslať, kto ta pôjde?“ Povedal som: „Hľa, tu som, pošli mňa!“** (Iz 6,6–8)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Pred rokmi sa v jednom zbore rozhodli zrekonštruovať zastaraný suterén s cieľom vytvoriť novú spoločenskú sálu. Jedna z prvých vecí, ktoré urobili, bola inštalácia nových svetiel. Boli totiž presvedčení, že vďaka nim bude priestor vyzeráť krajšie. Po ich inštalácii však priestor vyzeral oveľa horšie, pretože jasné svetlo odhalilo a poukázalo na všetky nedostatky, ktoré zostávali v šere skryté. Izaiáš si v ohromujúcom videní Božieho trónu bolestne uvedomil svoje nedostatky. Nariekal: „Beda mi, som stratený, lebo som muž s nečistými perami a bývam medzi ľuďom s nečistými perami a moje oči videli kráľa, Hospodina zástupov.“ (Iz 6,5) Keby sme sa – hoc len vo videní – ocitli v Hospodinovej prítomnosti, boli by sme rovnako otrasení a zahanbení. Svetlo Božej slávy je dostatočne jasné, aby odstránilo všetky naše výhovorky. V Božej prítomnosti by sa pocit našej stratenosti prejavil naplno. Izaiáša však čakalo životné prekvapenie.

Izaiáš vedel, že hriech znamená, že sme stratení. „Mzdou hriechu je smrť.“ (Rim 6,23) Ale namiesto toho, aby nás Boh lásky nechal napospas následkom hriechu, priťahuje nás bližšie k sebe. Aký bol výsledok toho, keď sa Izaiáš ocitol pred Bohom (Iz 6,6–8)?

Izaiáš bol očistený od svojho hriechu, keď seraf vzal uhlík z oltára a dotkol sa ním jeho úst. Išlo pravdepodobne o kadidlový oltár, kde sa konal príhovor za Boží ľud a kde sa zároveň Boží ľud prihovárал (pozri Zj 8,3.4). Jeho hriechy boli odpustené a teraz mohol Izaiáš stáť v Božej prítomnosti. To však nebolo všetko. Prorok dostal poverenie zastupovať Boha vo svete.

Je zaujímavé, že slovo „seraf“ znamená „horiaci“. Všimnime si Ježišov opis služby Jána Krstiteľa: „On bol lampou, ktorá horela a svietila, a vy ste sa chceli chvíľu veseliť pri jej svetle.“ (Ján 5,35) Hoci samotný Ján bol hriešnikom, ktorý potreboval milosť a spasenie, jeho služba poukazovala na toho Jediného, ktorý mohol ľudstvu priniesť milosť a spásu.

Ježiš prišiel ako dokonalý obraz Otcovej slávy. A Boh poslal proroka, hriešnika, ktorý plnil podobnú úlohu ako nebeský seraf.

APLIKÁCIA

- **Až keď Izaiáš pochopil, že jeho hriech je očistený, povedal: „Tu som, pošli mňa!“ Môže byť naša reakcia podobná, keď si uvedomíme, že sme boli očistení Ježišovou krvou? V čom?**

DVAJA CHERUBI

²¹Hospodin, Boh, urobil mužovi a jeho žene kožené šaty a zaodel ich. ²²Potom Hospodin, Boh, povedal: „Hľa, človek sa stal ako jeden z nás: Pozná dobro i zlo. Len aby teraz nesiahol rukou na strom života, nejedol z neho a nežil naveky!“ ²³Hospodin, Boh, ho vyhnal zo záhrady Eden, aby obrábal pôdu, z ktorej bol vzatý. ²⁴Odohnal človeka a na východ od záhrady Eden postavil cherubov a blýskavý plamenný meč, aby strážili cestu k stromu života. (1Moj 3,21–24)

Hneď ako boli naši prví rodičia vyhnaní zo záhrady, Boh ponúkol zaslúbenie Mesiáša (1Moj 3,15). Potom postavil pred bránami Edenu mocný symbol: dvoch cherubov s plamenným mečom. Nemalo by nám uniknúť, že tento výjav sa tak veľmi podobá arche zmluvy, symbolu Božieho trónu (2Moj 25,18).

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Čo bolo úlohou cherubov (1Moj 3,21–24)? Prečo Boh vydal zákaz spomenutý v týchto veršoch?

Hoci cherubi boli poverení, aby zabránili hriešnikom v prístupe k stromu života (1Moj 3,22), boli tiež symbolom nádeje a zaslúbenia, že jedného dňa budú ľudia prinavrátení do raja. „Záhrada Eden zostala na zemi ešte dlho potom, čo bol človek vyhnaný z jej príjemného prostredia. Keď však bezbožnosť ľudí rozhodla o tom, že budú zahubení potopou, ruka, ktorá Eden založila, vzala ho zo zeme. Pri konečnej obnove, keď bude *nové nebo a nová zem* (Zj 21,1), raj bude obnovený v ešte krajšej podobe než na začiatku.“ (PP 62; NÚD 23)

Zaujímavé je aj znenie v 1Moj 3,24: Biblia ukazuje, že Boh „postavil“ (Roh.: „osadil“) cherubov na východ od Edenu. Pôvodné hebrejské slovo je *šakan*, ktoré tvorí aj koreň slova označujúceho svätý „stánok“ (pozri 2Moj 25,9; 4Moj 3,26), kde prebývala Božia prítomnosť medzi Jeho ľudom. Hoci sa výraz *šekina* označujúci *Božiu prítomnosť* v Biblii nevyskytuje, vychádza zo slova, ktoré sa často prekladá ako „stánok“. Doslovný preklad *šakan* by mohol znieť: „Na východ od záhrady Eden *ustanovil* cherubov.“

V Biblii sú cherubi spojení s Božou prítomnosťou (pozri 1Par 13,6; Ž 80,2 a Iz 37,16), najmä s Jeho trónom, ktorý je miestom, kde sa ohlasuje Jeho meno. Všimnime si, že dvadsaťštyri starších, ktorí sa nachádzajú pred Božím trónom v Zjavení 4 a 5, spievajú Bohu chvály a vyhlasujú Jeho právo vládnuť, pretože je to On, kto „stvoril všetky veci“ (Zj 4,11). To nám môže pomôcť pochopiť scénu v trónnej sále a naše postavenie ako hriešnikov, ktorým bolo odpustené, vo vzťahu k nášmu Stvoriteľovi.

- **Aké miesta alebo situácie v tvojom živote ti pripomínajú Božiu prítomnosť a Jeho zaslúbenia? Čo môžeš urobiť pre posilnenie svojej nádeje a viery v Božiu obnovu a konečné zjednotenie s Ním v novom raji?**

APLIKÁCIA

„AKO ŽERAVÉ UHLÍKY“

“Videl som, ako sa prihnal búrlivý vietor od severu i veľký oblak a plápolajúci oheň s jasom dookola. Uprostred toho ohňa sa niečo lesklo ako mosadzné zrkadlo. ⁵Z jeho stredu vystupovali podoby štyroch živých bytostí, ktoré mali ľudský výzor. ... ¹³Medzi štyrmi bytosťami bolo niečo, čo vyzeralo ako žeravé uhliky, ako fakle, ktoré sa pohybovali medzi živými bytosťami. Oheň vydával žiaru a z ohňa šľahali blesky. ¹⁴Živé bytosti pobežovali sem a tam, takže vyzerali ako blesky. (Ezech 1,4.5.13.14)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Cherubi, buď ako živé bytosti (Ez 10,8) alebo ich zlaté symboly (2Moj 25,18), sa objavujú v celej Starej zmluve. Často sú zobrazovaní, ako stoja bezprostredne vedľa Božieho trónu a vyžarujú Jeho slávu do vesmíru. Cherubíni sú tiež vyšívajú do závesu pred Svätýňou svätých (2Moj 26,1). V knihe Žalmov je najvyššia Božia moc nad stvorením poeticky zobrazená ako Boh, ktorý je prenášaný vzduchom cherubínmi (Ž 18,11). Boh prikázal, aby bola archa zmluvy na vrchole dvoch cherubínov z masívneho zlata s krídlami roziahnutými k sebe (2Moj 25,18–20).

Prečítaj si text Ezech 1,4–14. Aké podobnosti vidíš medzi touto pasážou a scénami zobrazenými v Iz 6,1–6 a v Zj 4,1–11?

Ezechielovi je predstavená impozantná ukážka Božej moci. Celá scéna sa začína zistením, že Boží vyvolený ľud sa nenachádza v zaslúbenej krajine, ale v babylonskom zajatí. Keď sa Ezechiel sústreď na scénu pred sebou, zdvihne zrak a nad všetkým vidí Boží trón.

Všimnime si dôležité podobnosti s inými videniami „trónu“. Živé bytosti, ktorých je Ezechiel svedkom, majú rovnaké tváre ako živé bytosti v Jánovom videní: lev, orol, vól a človek.

Záhadne bytosti so štyrmi tvármi nemajú v úvodnom Ezechielovom opise konkrétne pomenovanie. Ale neskôr, v inej scéne z trónnej sály (pozri Ezech 10,1–21), sú nazvaní „cherubi“. V tomto videní nachádzame aj horiace uhličky z Izaiášovho videnia o serafoch. A spoločné sú aj tváre živých tvorov spomínaných v Jánovom videní.

Kedykoľvek vidíme Boží trón – či už v súvislosti s archou zmluvy, ktorá slúžila ako miesto stretávania Hospodina s Mojžišom (2Moj 25,22), alebo pri úchvatných videniach prorokov – cherubi sú tam prítomní *vždy*. Sú úzko spätí s Božím trónom. Všetky bytosti boli stvorené tak, aby zrkadlili Božiu slávu – či už hovoríme o ľuďoch stvorených na Jeho obraz alebo o anjelských bytosťach, ktoré sa nachádzajú hneď vedľa trónu Hospodinovej slávy.

APLIKÁCIA ■ *Svätý, svätý, svätý Pán, Boh, Všemohúci. Môže sa človek vôbec prirovnať svätosti, ktorej je tu Ezechiel svedkom? Čo ti tvoja odpoveď hovorí o tom, že potrebujeme evanjelium?*

BOH UPROSTRED SVOJHO ĽUDU

¹²Malo mohutné a vysoké hradby; malo dvanásť brán a na bránach dvanásť anjelov a napísané mená dvanástich kmeňov synov Izraela: ¹³tri brány od východu, tri brány od severu, tri brány od juhu a tri brány od západu. (Zj 21,12.13)

Izraeliti putovali po púšti vedení Božou prítomnosťou nachádzajúcou sa v oblaku cez deň a v ohnivom stĺpe v noci. Vždy, keď sa oblak zastavil, postavili najprv svätostánok, a potom sa jednotlivé kmene rozložili okolo svätostánku – tri kmene z každej svetovej strany. Božia sláva zostupovala do svätej svätých a sídlila tak uprostred svojho ľudu.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Na každej zo štyroch strán svätostánku bol jeden dominantný kmeň. Kto boli podľa 4. Mojžišovej 2 tieto štyri hlavné kmene?

4Moj 2,3 (východ):

4Moj 2,10 (juh):

4Moj 2,18 (západ):

4Moj 2,25 (sever):

Všimnime si, že každý hlavný kmeň vyvesil zástavu, ktorá tento kmeň symbolizovala. Hoci Písmo nepopisuje, čo bolo na každej zástave, existuje zaujímavá tradícia, ktorá vychádza z charakteristík jednotlivých kmeňov zaznamenaných v 1. Mojžišovej 49 a v 5. Mojžišovej 33. Podľa tejto tradície má každá zo svetových strán svoju tvár. „Podľa rabínskej tradície bola na Júdovej zástave podoba leva, na Rúbenovej podoba človeka alebo ľudskej hlavy, na Efraimovej podoba vola a Dánovej podoba orla. Štyri živé bytosti spojené v cherubínskych formách opísaných Ezechielom boli predstavené na týchto štyroch zástavách.“ (KEIL, Carl Friedrich and Franz Delitzsch, *Commentary on the Old Testament*, vol. 1. Peabody, MA: Hendrickson, 2011, s. 660)

Samozrejme, nemali by sme sa nechať uniesť tradíciou, ale je minimálne zaujímavé porovnať túto starovekú tradíciu s biblickým opisom Nového Jeruzalema. Vystáva tu naozaj zaujímavý vzor: na každej zo štyroch strán mesta sú brány, ktoré predstavujú tri kmene, teda spolu dvanásť kmeňov (Zj 21,12.13). Podobnosť opisov tábora Izraelitov a Nového Jeruzalema podčiarkujú jednu zásadnú skutočnosť: Boh má v úmysle pritiahnúť ľudstvo k svojmu trónu. Kniha Zjavenie nás učí, že „chrámom je Pán, všemohúci Boh a Baránok“ (Zj 21,22).

- **Samozrejme, nežijeme v tábore na púšti. Akým spôsobom sa dnes môžeme v našich životoch priblížiť k Božej prítomnosti?**

APLIKÁCIA

PÁD LUCIFERA

¹⁴Urobil som ťa jagavým cherubom – strážcom. Bol si na svätom Božom vrchu, prechádzal si sa medzi ohnivými kameňmi. ¹⁷Srdce ti spyšnelo pre tvoju krásu, prišiel si o múdrosť kvôli lesku. Zhodil som ťa na zem, postavil som ťa pred kráľov, aby mali potešenie z pohľadu na teba. (Ezech 28,14.17)

¹²Ako si padla z neba, žiarivá zornička! Zrazený si na zemi, vládca nad národmi!

¹³Ved' v srdci si si povedal: „Do nebies vystúpim, až nad Božie hviezdy vyvýšim svoj trón, sídlit' chcem na vrchu zhromaždenia, na najkrajnejšom severe.

¹⁴Vystúpim do výšin oblakov, prirovnám sa k Najvyššiemu.“ (Iz 14,12–14)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Zdá sa nepochopiteľné, že Lucifer bol kedysi „cherub zastierajúci“ (Ezech 28,14; Roh.). Zaujímalo vznešené postavenie pri Božom tróne. Svojou existenciou mohol odhaľovať celému vesmíru Božiu slávu. Namiesto toho začal uvažovať o svojej vlastnej sláve, nie o sláve svojho Stvoriteľa. Začal si namýšľať, že sa mu nedostáva úcty, ktorá *mu* náleží.

Prečítaj si Ezech 28,11–17 a Iz 14,12–14. Čo viedlo k Luciferovmu pádu? Porovnaj tieto pasáže so Zj 14,1–12. Porovnaj kontrast medzi Luciferovým pádom a vyvýšením ľudstva v Kristovi. Ako nám tento rozdiel môže pomôcť pochopiť, čo sa odohráva v Zjavení 14?

Všimnime si, že kým Lucifer bol odstránený zo svätého vrchu, vykúpení stoja na vrchu Sion s Baránkom Božím. U Ezechiela sa dozvedáme, že podobne ako prví ľudia, aj Lucifer bol v Božej záhrade, v Edene (Ezech 28,13). Ale na rozdiel od satanovho osudu sa ľudstvo vracia do raja prostredníctvom Krista (pozri Zj 22,1–3).

V tejto súvislosti je veľmi poučný nasledujúci citát: „Nebo zvíťazí. Prázdne miesta, ktoré v nebi vznikli pádom satana a jeho anjelov, budú zaplnené tými, ktorých vykúpil Pán.“ (RH 29. mája 1900)

Vykúpení sú v nebi len vďaka evanjeliu. V skutočnosti sa téma evanjelia nachádza názorným spôsobom v trónnej sále v Zjavení 4 a 5. Anjeli spievajú novú pieseň: „Hoden si vziať knihu a otvoriť jej pečate, lebo si bol zabitý a svojou krvou si Bohu vykúpil ľudí z každého kmeňa, jazyka, ľudu i národa.“ (Zj 5,9) Aký nádherný obraz evanjelia, Ježišovej smrti za vykúpenie ľudstva!

Všimnime si tiež, ako jazyk odzrkadľuje poslanstvo prvého anjela, v ktorom sme povolaní kázať „večné evanjelium ... obyvateľom zeme, každému národu, kmeňu, jazyku a ľudu“ (Zj 14,6). Aké mocné znázornenie plnosti toho, čo Kristus urobil pre svet. V celých dejinách zeme neexistuje ľudská bytosť, za ktorú by Kristus nezomrel. Potrebujú sa o tom len dozvedieť a rozhodnúť sa to prijať.

APLIKÁCIA ■ Akú úlohu máme ako cirkev a ako jednotlivci v tom, aby sme ľuďom dali vedieť o diele, ktoré pre nich Kristus vykonal?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Z tieňa do slávy* si v kapitole „Víťazstvo lásky“ prečítajte časti na stranách 444–446 a 449–450 (GC 669–671.676–678).

Satan, kedysi „zastierajúci cherub“, sa snažil zničiť dôveru v Boží trón. Boh dovolil padlým anjelom pokračovať v ich vzbure. Boh takto celému vesmíru ukázal hĺbku skazenosti, ktorá pochádza zo sebaavyvyšovania. Satanovi sa podarilo zviest ľudské pokolenie, aby sa pripojilo k jeho vzbure proti Bohu. Kristus ho však úplne porazil na kríži. Tým ľudstvu zabezpečil miesto, kde kedysi stáli padlí anjeli. Hriešnici sa v Kristovi verejne obracajú proti Luciferovým tvrdeniam. Záverečné udalosti sú určitým spôsobom ešte väčším zjavením Božej dobroty a lásky, než aké existovalo pred Luciferovým pádom. Boh nikdy nenařiadil, aby povstalo zlo – a znova zdôrazňujeme, že zlo je tragédiou s večnými následkami. Keď sa však zlo v stvorenstve zjavilo, Božia dobrota a láska sa prejavili takými spôsobmi, akými sa by inak nikdy neprejavili.

„Kristus pri pohľade na vykúpených, v ktorých sa po premene objaví jeho obraz, uvidí v ich tvárach kráľovskú podobu – výsledok svojho obetavého úsilia – a bude spokojný. Potom mocným hlasom, ktorý budú počuť všetky zástupy spravodlivých i bezbožných, oznámi: *Pozrite, týchto som vykúpil svojou krvou! Kvôli nim som trpel i zomrel, aby mohli byť večne so mnou. Zhromaždení okolo trónu, oblečení v bielom rúchu, prejavia svoju vďačnosť chválospevom: Hoden je Baránok, ktorý bol zabitý, prijať moc, bohatstvo, múdrosť, silu, česť, slávu i dobrorečenie. (Zj 5,12)*“ (GC 671; ZTDS 445.446)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Predstavte si, že stojíme pred Bohom s každým hriechom, každou chybou charakteru, každým nesprávnym činom, každou nesprávnou myšlienkou a každým zlým motívom – všetko je pred Ním úplne odkryté. Čo by sme si oprávnene a spravodlivo zaslúžili? Čo je teda našou jedinou nádejou? Prečo je také dôležité, aby nás na súde prikrývala „Božia spravodlivosť skrze vieru Ježiša Krista pre všetkých, čo veria“ (Rim 3,22)? Prečo potrebujeme evanjelium?
2. Ukázali sme si, že Ján Krstiteľ zohral úlohu „serafa“ – lampy, ktorá horela a svietila (pozri Ján 5,35). Bol predchodcom Krista a ohlasoval prvé zjavenie Mesiáša. V čom má Boží ľud posledných dní podobnú prorockú úlohu?